

Kuala Lumpur Duyurusu

Giriş: (Duyurunun bir parçası değildir.)

Kuala Lumpur duyurusu, Malezya'nın başkenti Kuala Lumpur'da 27-28-29 Kasım 2015'te düzenlenen Kuala Lumpur Konferansının çıktılarında biridir. Bu konferansa çeşitli İslam ülkelerinden âlimler, mütefekkirler ve siyasetçiler katılmış ve üç gün boyunca ümmetin sorunlarını, özellikle de bazı İslam ülkelerinin yaşadığı kaos, istikrarsızlık, hak ve özgürlüklerin ve demokratik geçişin sağlanamayışı konularını tartışmışlardır. Konferansa katılanlar, "Kuala Lumpur Duyurusu" adıyla bir duyuru yayınlayıp durumlara etkisi olan taraflara göndermeye ve durumları düzeltme ve krizlerden çıkış için yapılması gerekenlerin yapılması tavsiyesinde bulunmaya karar vermişlerdir. Bu şekilde duyurunun İslam dünyasında etkili 100 kişiye gönderilmesine ve bunların Kuala Lumpur Konferansı Genel Sekreterliği üyeleri, âlimlerden ve mütefekkirlerden oluşan bir heyet eliyle onlara teslim edilmesine karar verilmiştir. Aynı şekilde duyurunun çeşitli ülkelerde forumlar ve basın toplantıları yoluyla kamuoyunun bilgisine sunulması kararlaştırılmıştır.

Bu duyurunun hazırlanması konferansın son gününde çalıştaylar düzenlenmiş ve kararlaştırılan noktaların bazıları özet halinde kapanış oturumu başkanı Dr. Mahatir tarafından okunmuştur. Ayrıca bir komisyonun duyuruya son şeklinin verilmesi için çalışmasına karar verilmiştir. 18 Ocak 2016'da düzenlenen bir panelde konferansa katılanların yaklaşık yarısıyla duyuru hazırlanmıştır.

Kuala Lumpur Duyurusu

27-28-29 Kasım 2015'te Malezya'nın Başkenti Kuala Lumpur'da düzenlenen Kuala Lumpur Fikir ve Medeniyet Konferansına katılan bizler, aşağıdaki noktalara nazaran ümmetin bütün fikri, siyasi ve mezhebi gruplarının maslahatı için çalışma gayreti ile bazı hususları dikkatlerinize arz ediyoruz:

- Allah Teâlâ, çeşitliliği ve farklılığı kevnî ve içtimai bir sünnet yapmıştır. Allah Teâlâ, Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurmuştur: "Sizden her biriniz için bir yol, bir şeriat kıldık. Şayet Allah dileseydi; sizi tek bir ümmet yapardı. Lakin sizi verdiği ile denemek istedi. Öyleyse hayırda yarışın. Hepinizin dönüşü Allah'a dır. Size ayrılığa düştüğünüz şeyleri bildirecektir." Maide 48
- Allah Teâlâ, insanı mükerrem kılmış ve hayatını haram kılmış ve mukaddes yapmıştır. Allah Teâlâ, Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurmuştur: "And olsun ki Biz, âdemoğlunu mükerrem kıldık. Karada ve denizde taşıdık. Ve onları temiz nimetlerden rızıklandırdık. Yaratmış olduklarımızdan çoğuna onları üstün kıldık." İsra 70
"Bundan dolayı İsrail oğullarının üzerine yazdık ki: Her kim, bir nefsi bir nefse veya yeryüzünde bozgunculuğa karşılık olmadan öldürürse, bütün insanları öldürmüş gibi olur. Kim de, onu diri bırakırsa sanki bütün insanları diriltmiş gibidir. And olsun ki; onlara, peygamberlerimiz apaçık delillerle geldiler. Bundan sonra da onlardan birçoğu gerçekten taşkınlık edenlerdir." Maide 32
- Özgürlük, imtihan ve iktidar ve liderliğin meşruiyet sebebi olduğundan herkes rızasıyla ve zorlanmadan inanır. Kimse, zorla başkalarına imamlık-liderlik yapamaz. İnsanların liderlik etmek, ancak onlara danışarak mümkündür. Allah Teâlâ, Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurmuştur: "Eğer Rabbin dileseydi; yeryüzündeki insanların hepsi iman ederdi. Öyleyse sen mi insanları mümin olmaları için zorlayacaksın." Yunus 99
"Dinde zorlama yoktur. Gerçekten hak, batıldan iyice ayrılmıştır." Bakara 256
"Onların işleri aralarında şura iledir." Şura 38
Peygamber Efendimiz de şöyle buyurmuştur: "Üç kişinin namazı, başlarının üzerinden bir karış kadar bile yükselmez: İstemedikleri halde bir topluluğa imam olan kimse..." İbn Mace
- Allah Teâlâ, adaleti emretmiş ve bütün müminlerin ayrılmaz bir sıfatı ve idarecilerin salahı için temel bir şart yapmıştır. Allah Teâlâ, Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurmuştur: "Şüphesiz ki Allah; size, emanetleri ehline vermenizi ve insanlar arasında hükmettiğiniz zaman adaletle hükmetmenizi emreder. Gerçekten Allah; bununla size ne güzel öğüt veriyor. Şüphesiz ki Allah; Semi', Basir olandır." Nisa 58
"Ey iman edenler; kendiniz, ana-babanız ve yakınlarınız aleyhinde de olsa Allah için şahit olarak adaleti gözetin. İster zengin, ister fakir olsun; onları Allah'ın koruması daha uygundur. Adaletinizde heveslere uymayın. Eğer dilinizi büker veya yüz çevirirseniz; Allah, yaptıklarınızdan haberdardır." Nisa 135
"Ey iman edenler; adaleti gözetin şahitler olun. Ve bir topluluğa karşı olan kininiz sizi adaletsizliğe sürüklemesin. Adalet edin. Bu, takvaya daha yakındır. Ve Allah'tan korkun. Muhakkak ki Allah; işlediklerinizden haberdardır." Maide 8
Peygamber Efendimiz de şöyle demiştir: "İdare ettiği kimseleri aldatmış olarak öldüğü takdirde Allah ona cenneti haram kılar."

- Allah Teâlâ, Müslüman kardeşinin haram olan şeylerini ihlal etmeyi, Müslümanlar arasında kin ve birbirine sırt çevirmeyi haram kılmış ve bir araya gelmeyi ve çatışmamayı emretmiştir. Allah Teâlâ, Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurmuştur: "Topluca Allah'ın ipine sarılın, ayrılmayın. Ve Allah'ın üzerindeki nimetini hatırlayın. Hani, siz; düşman idiniz de O, kalplerinizin arasını uzlaştırdı da, O'nun nimeti sayesinde kardeş oldunuz. Siz; bir ateş uçurumunun tam kenarında iken, sizi oradan doğru yola eresiniz diye kurtardı. Allah ayetlerini size işte böylece açıklar." Âl-i İmran 103
Peygamber Efendimiz de şöyle demiştir: "Her Müslüman'ın öteki Müslüman'a kanı, ırzı (namusu) ve malı haramdır!"
- Allah Teâlâ, güvenlik ve istikrarı kitabında kullarına hatırlatmış ve rızık ile kalkınma ile ilişkili ve dinin, hakkın ve faziletin yayılmasına bir yol yapmıştır. Allah Teâlâ, Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurmuştur: "Hani, İbrahim demişti ki: Rabbim burasını emniyetli bir şehir yap. Ve halkından Allah'a, ahiret gününe iman etmiş olanları mahsullerle rızıklandır." Bakara 126
"Kendilerini açlıktan doyuran ve her çeşit korkudan emin kılan şu evin Rabbine kulluk etsinler." Kureyş 3-4
Peygamber Efendimiz de şöyle demiştir: "Sizden hanginiz canı ve malı emniyet içinde, vücudu sıhhat ve afiyette, günlük azığı da yanında olduğu halde sabahlarsa, sanki bütün dünya kendisine verilmiş gibidir."
- Emri bil-maruf, nehyi ani'l-münker (iyiliği emretmek, kötülükten sakındırmak) ve nasihat etmek; dinin esaslarındandır. Fikirler arasındaki çarpışma ve buna karşı sabır, Müslümanlar arasında hayrın garantisidir ve yeryüzünü fesattan korur. Allah Teâlâ, Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurmuştur: "Siz; insanlar için çıkarılmış en hayırlı ümmetsiniz. İyiliği emreder, kötülükten alıyorsunuz."
"Şayet Allah'ın insanları birbiriyle defedip savması olmasaydı yeryüzü muhakkak fesada uğradı. Ancak Allah, âlemler üzerinde lütuf sahibidir." Bakara 251
Peygamber Efendimiz de şöyle demiştir: "Din, nasihattir. "Kime Ya Rasullah?" diye sorduk. O da "Allah, kitabı, Rasulü, Müslümanların liderleri ve Müslümanlar içindir." Dedi. Müslim
- Müslümanlar bir ceset gibidirler. Allah Teâlâ, birbirlerinin işleriyle ilgilenmelerini emretmiştir. Onlar bir ümmettirler. Allah Teâlâ, Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurmuştur: "Şüphesiz bu; bir tek ümmet olarak sizin ümmetinizdir. Ben de sizin Rabbinizim. Ben'den korkun." Mü'minun 52
"Müminler; ancak kardeşlerdir. Öyle ise iki kardeşinizin arasını düzeltin ve Allah'tan korkun ki; esirgenesiniz." Hucurat 10
Peygamber Efendimiz de şöyle demiştir: "Müminler birbirlerini sevmekte, birbirlerine acımakta ve birbirlerini korumakta bir vücuda benzerler. Vücudun bir uzvu hasta olduğu zaman, diğer uzuvlar da bu sebeple uykusuzluğa ve ateşli hastalığa tutulurlar." Müminler birbirlerini sevmekte, birbirlerine acımakta ve birbirlerini korumakta bir vücuda benzerler. Vücudun bir uzvu hasta olduğu zaman, diğer uzuvlar da bu sebeple uykusuzluğa ve ateşli hastalığa tutulurlar." Buhari ve Müslim
- Allah Teâlâ, kâinatı insanın emrine vermiş, insana onu keşfedilmesi ve ondan istifade edebilmesi için akıl, göz, kulak gibi araçlarla donatmıştır. Allah Teala, Kur'an-ı Kerim'de şöyle

- buyurmuştur: “Göklere olanları, yerde olanları, hepsini size musahhar kılmıştır. Elbette ki düşünen bir kavim için bunda ayetler vardır.” Casiye 13
“Sizin için kulaklar, gözler ve kalpler var eden O'dur. Ne de az şükrediyorsunuz.” Mü'minun 78
- Gelişme ve kalkınmada ilim, âlimler, akıl ve düşüncenin yeri çok önemlidir. Allah Teâlâ, Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurmuştur: “De ki: Ben, size ancak Allah için ikişer ikişer ve teker teker kalmanızı, sonra arkadaşınızda bir delilik olmadığını iyice düşünmenizi öğütlerim.” Sebe 46
“Allah içinizden iman etmiş olanları ve kendilerine ilim verilenleri derecelerle yükseltsin.” Mücadele 11
Peygamber Efendimiz de şöyle demiştir: “İnsanoğlu öldüğünde üç şey hariç ameli kesilir: Sadak-i cariye, kendisinden faydalanılan bir ilim ve kendisine dua eden Salih evlat.” Müslim
- Allah Teâlâ, Müslümanlara yeryüzünde gezmelerini, kendilerini düşmanlarından koruyacak güç ve hazırlık yapmalarını emretmiştir. Allah Teala, Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurmuştur: “De ki: İşleyiniz, Allah Rasulü ve müminler işlediklerinizi görecektir. Ve görüleni de, görülmeyeni de bilene döndürüleceksiniz. O, size neyi işlediğinizi bildirecektir.” Tevbe 105
“Siz de onlara karşı gücünüzün yettiği kadar kuvvet ve bağlanıp beslenen atlar hazırlayın ki bununla Allah'ın düşmanı, sizin düşmanınız ve bunlardan başka sizin bilmeyip te Allah'ın bildiği diğerlerini korkutasınız.” Enfal 60
- Değişim, insan iradesiyle ve isteğiyle ilgili olarak sosyal kanunlara bağlıdır. Allah'ın yardımı çaba sarf eden ve çalışan kimselere gelir. Allah Teâlâ, Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz ki bir kavim, kendini değiştirmedikçe; Allah da onları değiştirmez.” Ra'd 11
“Gücümün yettiği kadar ıslah etmekten başka bir isteğim yoktur. Başarım; ancak Allah'tadır. O'na tevekkül ettim ve O'na yöneliyorum.” Hûd 88
“Ey iman edenler! Eğer Allah'a yardım ederseniz, O da size yardım eder ve ayaklarınızı sabit kılar.” Muhammed 7
- Müslümanları ve Müslüman olmayanları kapsayan “Vatandaşlık ve milli ortaklıkta buluşma” kavramı, Peygamber Efendimizin Medine vesikasında ortaya koyduğu esaslara dayanmaktadır.
- İslama zıt olan ahlaki, medeni, dini, siyasi, içtimai ve ekonomik şartlar yaşanmaktadır.
- Müslümanlar teknolojik ve teknik alanda bir zayıflık; medeniyette gerilik; zalim uluslar arası güçlere bağıllık; ilim, fikir ve çalışmanın iptal edilmesi; fakirlik, cehalet ve yoksulluk durumlarını yaşamaktadırlar.
- İslam dünyası, tarihi ve medeni bir derinliğe; önemli bir stratejik konuma ve büyük doğal kaynaklara sahiptir. Bu da onu gelişme ve kalkınmaya aday haline getirmektedir.
- İslam ümmeti, özellikle de Arap dünyası şu an kanlı çatışmalar, geniş bir parçalanmışlık ve trajik merhalelerden geçmektedir.
- Ümmet içerisinde kanlı savaş ve çatışmalar yaşanmaktadır. Bu savaş ve çatışmalar; halklara, özellikle de çocuklara, kadınlara ve yaşlılara daha fazla zarar getirmektedir.
- Tasallut, hükmetme ve insanların kaderlerine zorla müdahale etme, insanlığı istikrara, kalkınmaya ve gelişmeye götürmemiştir.

- Arap ülkelerinde demokratik geçiş, zorluklarla karşılaşmaktadır. İnsanların özgürlük ve şerefli bir yaşam istekleri, baskı ve hakların heder edilmesi ile karşı karşıya kalmaktadır. Toplumsal kurum ve gruplar, parçalanmışlık ve birbirinden ayrılık durumları içindedirler ve ortaklık kültürü yoktur.
- Geniş halk kitleleri, özgürlük yolunda büyük fedakârlıklar yapmaya, zulüm ve istibdat karşısında sabretmeye devam etmektedir. Diğer taraftan daha geniş başka kitleler de olumsuzluk ve bağımlılık haleti içerisinde ve genel duruma katılmamaktadırlar.
- Sosyal bir anlaşmaya ulaşan, ona saygı duyan ve ona göre hareket eden milletler, halk düzeyinde bir razı olma haline ulaşmış ve gelişmiş, güçlü vatanlar inşa etmişlerdir.
- İyi yönetimin olduğu, demokrasinin kökleştiği ve hakların güvence altına alındığı ülkeler, genelde gayri Müslimlerin devletleri ve bazı İslam ülkeleridir.

İşte konferansa katılanlar olarak yukarıda ifade edilen hususlara dayanarak şu çağrılar yapıyoruz:

Resmi ve siyasi kurumlar:

- 1- İdare ettikleri ülkelerin geliştirilmesi; ilmi, ekonomik ve savunma güç araçlarını elde etme sorumluluğunu taşırlar. Bunlar da ancak uluslar arası modern iyi yönetim ilkeleri ile mümkündür. Bu ilkelerin asılları İslam medeniyetinde teorik ve uygulamalı olarak mevcuttur.
- 2- Devletin malını korumak, sorumluluk ve emanet duyguları ile vasıflanmak, yolsuzluktan kaçınmak ve her türlü vesile ile onunla savaşmak, yolsuzluk yapanları iktidardan ve yönetimden uzaklaştırmak.
- 3- İnsanın şerefini korumak; kişisel ve toplumsal özgürlükleri garanti altına almak; meşveret ilkesine uymak ve demokratik kuralları uygulamak; insanlar arasında adaletle hükmetmek; nasihat etmek, emr-i bil-maruf ve nehyi ani'l-münkeri yaymak; toplumsal ve kurumsal hesap vermeyi kabul etmek.
- 4- Başkalarının haklarına tecavüz etmemek; demokrasinin önceliğine saygı duymak, komşuların haklarını korumak, ümmetin birleşmesi için çalışmak ve bileşenlerin tekâmülü için yardımlaşmak.
- 5- İslam ülkeleri arasındaki problemlerin çözümünde diyalog ve müzakere yoluna dayanmak; çatışma ve savaşımlardan kaçınmak; kalabalıkları harekete geçirmede mezhep, grup ve dil unsurlarını kullanmamak; kalabalıkları siyasi iktidarı için kullanmamak; kendi aramızdaki ayrılıklarda yabancılardan yardım istememek.
- 6- Şeriatın ilkelerini ciddi bir şekilde uygulamak; ümmetin medeniyet alternatiflerini netleştirmek, Müslümanların ve beşeriyetin maslahatı için kullanmak; toplumsal güçleri buna katkı sunması için teşvik etmek.
- 7- Âlimleri takdir etmek, nasihatlerine uymak, ümmetin işlerini idare etmede uzmanlara ve tecrübeli kimselere dayanmak.
- 8- Filistin meselesine yardım etmek, ona karşı vazifesini bırakmamak.

Âlimler ve tebliğciler:

- 1- Asrın ihtiyaçlarıyla uyumlu olacak, çeşitli alanlarda sorunlara cevap verecek bir şekilde Fıkıh ve İslami fikir manzumesini geliştirmek, yenilemek ve çalışmak sorumluluğu onlarıdır. Ayrıca toplu içtihadın garantisi olan fıkhi kurumları geliştirmek de onların görevidir.
- 2- Fıkhi mezheplerin geliştirilmesi ve onlar arasında iletişimin sağlanması, mezhep çatışmalarından uzak durmak ve bunu İslam ve Müslümanlar için büyük bir tehlike olduğunu kabul etmek.
- 3- Toplulukları dinleri ve dünyalarına, vatanlarına, ümmetlerine ve bütün beşeriyete fayda verecek şeylerle idare etmek; onları medeni davranışlar kazanmaları, faal ve pozitif olmaları, umumi işlere katılmaları için yetiştirmek ve eğitmek; onları Filistin meselesi başta olmak üzere adil davalara rabt etmek.
- 4- Müslümanların arasında barışı tesis etmek ve onları ıslah etmek için çalışmak; muhabbet, sevgi, bağışlama ve kardeşliği yaymak.
- 5- Şer'i hükümlerde hakka bağlı kalmak; fetva ve fıkhi görüşlerde idarecilerin heveslerine veya kamuoyu baskısına ya da kişisel menfaate boyun eğmemek; hakka ve ehline yardım etmek; idarecilere eldeki imkana ve araçlarla hikmetle ve güzel nasihatlerle nasihat etmek.
- 6- Ümmetin istikrarına zarar veren, İslam'ın yanlış anlatılmasına, Müslümanların kaderinin ortadan kalkmasına, terörle mücadele kılıfı altında diktatör rejimlerine tahakkümüne, yabancı güçlerin müdahalesine, orta yolda giden İslami hareketlerin medeniyet adına çabalarını karıştıran sebep olan aşırılığın ve şiddet metodunun önünde durmak; bunun çözümü için özellikle de gençler arasında çalışmak.
- 7- İslam karşıtı görüşlerin, aile ve toplumu parçalayan ateizm ve müstehcen yönelimlerin karşısında durmak, bunun için özellikle de gençler arasında fikri, ilmi ve içtimai çözümlere dayanmak.

İleri gelen siyasiler, partiler ve sivil toplum kuruluşları:

- 1- Barışçıl rekabet kurallarını tesis etmek, ülkenin istikrarına zarar verebilecek toplumsal ve siyasi çatışmalardan uzak durmak, Müslümanlar arasında düşmanlık ve ayrılığa sebep olan mezhep ve grup çatışmalarına sebep olacak fikir ve düşünce beyan etmeden çekinmek.
- 2- Fikir ve alternatifler ortaya koymak, program ve projelerde yarışmak, kamuoyunun siyaset ve fikir seviyesine yükseltmeye çalışmak ve onları mevcut bütün barışçıl araçlarla ülkelerindeki değişimleri etkilemeleri ve fikirlerini ifade etmeleri için teşvik etmek.
- 3- Dürüst olmak ve halkın iradesine saygı duymak, demokrasinin sonuçlarını kabul etmek, özgürlük kültürünü yaymak, düşmanca ve intikam için kurulan koalisyonları reddetmek, dar menfaatler için zalim ve bozuk rejimlerle yola devam etmeyi kabul etmemek.
- 4- İster liberal laik aşırılık olsun, ister dini aşırılıklar olsun bütün çeşitleri ile aşırılığı kınamak ve her ikisini de Müslüman toplumlara yabancı vakıalar olduğunu kabul etmek.
- 5- Uzlaşmayı tesis etmeye çalışmak ve istişare fırsatlarını genişletmek, özellikle de kriz zamanlarında umumi menfaatlere hizmet edecek koalisyonlar kurmak.

- 6- Yolsuzlukla mücadele etmek; barışçıl toplumsal ve siyasi yollar ve nasihatle hegemonyaya direnmek.
- 7- Ciddi ve çalışılmış projeler sunma yoluyla İktidar rejimlerini reformları kabul etmeye sevk etmek, idarecileri demokrasinin herkesin menfaatine ve maliyetinin hegemonyadan daha az olduğuna ikna etmek.
- 8- Sivil toplum kuruluşlarını genişletmek, çalışma seviyelerini ve uzmanlık alanlarını yükseltmek.
- 9- Medya, toplulukların fikri, ahlaki ve değer altyapısını oluşturmada kamuoyunu etkileme, Müslümanların değerlerine münasip yönelimleri ve zevkleri geliştirme, şuur seviyesini yükseltme ve gafletten koruma gücü konusunda sorumludur.

İslami Hareketler:

- 1- Birçok Arap ve İslam ülkesinde ileri gelen yaygın siyasi ve toplumsal güç olarak gücünün sorumluluğunu yüklenir.
- 2- Çeşitli alanlarda (ekonomik, siyasi, kültürel vb) yerel ve uluslar arası düzeyde ortaya çıkan problemler ve zorluklarla uyumlu bir şekilde idari yapısını ve fikirlerini yeniler.
- 3- Özellikle de tebliğ ve parti işlerini ayırma hususunda çeşitli görevlerini yeniden dağıtmak, arge'ye odaklanmasını ve çeşitli uzmanlıklarda gücünü tam kullanmasını sağlayacak kurumsal yapıya yönelmek.
- 4- Gençleri eğitip kurumlarında yöneticilik etmelerine imkan vermek, kadınların yeterliliklerini arttırıp ümmetin ayağa kalkmasında katkılarını sağlamaya çalışmak.
- 5- Halk ile sürekli irtibat halinde olmak, onlara tevazu ile muamele etmek, projelerine insanların katılmasını sağlamak, çeşitli alanlarla onlara faal yapmak ve olumlu olmaları için eğitmek.
- 6- İnsanların maslahatını sağlamak için programlarını ve işleyişini geliştirmek, alternatiflerini ilmi ve vakiya uygun esaslar üzerinde modern metotlarla sunmak.
- 7- Sabır ile donanmak, barışçıl yollardan ayrılmamak ve engeller ne olursa olsun mücadeleye devam etmek.
- 8- Safları birleştirmek ve yaşanan ayrılığı ortadan kaldırmak, etkisini arttıracak modern idare yolları ile işlerini koordine etmek.
- 9- Milli ortak çalışma ve uzlaşma için gayret etmek, ülkenin istikrarını ve değerleri koruyacak maslahatlar çerçevesinde sivil ve resmi güçler ile işbirliği yapmak.
- 10- Açıklık, şeffaflık, demokratik kurallara, ülke ve ümmet çıkarlarına menfaatine uygunluk esaslarına dayanarak bölgesel başarılarla öncelik vermek ve ümmete bağlılık ile ülkeye bağlılık arasında denge kurmak, uluslar arası koordinasyon mekanizmalarını geliştirmek.

Müslüman ve Arap milletler:

- 1- İslam'ın yüceliğine uygun medeni davranışlar; terbiye, fikir ve ilmi yükümlülüklerin gerçekleşmesi için çabalamak.
- 2- Değişim sürecine katkı sağlamak, çeşitli alanlarda ıslaha aktif ve faal bir şekilde katılmak ve bunun emr-i bi'l-maruf nehy-i ani'l-münkeri yerine getirmek.
- 3- Ülkelerinin gelişmesi ve kalkınması için ekonomi ve organize sivil toplum faaliyetleri kapsamındaki çeşitli gönüllü alanlarda çalışarak katkı sağlamak.
- 4- Hakkın yanında durmak; zulme, yolsuzluğa ve diktaya barışçıl araçlarla karşı çıkmak.

- 5- Şiddet ve terör gruplarından uzak durmak.
- 6- Azınlık (mülteci veya vatandaş) olarak yaşadıkları ÷lkelerinde istikrar ve güveni korumak, onu geliştirmeye katkıda bulunmak, ÷lke halkıyla uyum ve sevgi içinde yaşamak, orada mevcut idari ve ilmi gelişmelerden istifade etmek.
- 7- Adil davalara destek vermek ve kardeşlerinin işleriyle ilgilenmek, şartları ve aradaki mesafe ne olursa olsun zor zamanlarda dayanışmak, Filistin ve Mescid-i Aksa meselesinin en temel meseleleri arasında yer almasıdır.